

אחר כותלנו

עלון בוגרים ישיבת "הכותל" פרשת תרומה התשע"ד מספר 94

מאמר פתיחה

הרב רוני קלופשטוק

הראשונים, נחלקו בשאלה מתי אירעו מעשים אלו. לדעת רש"י פסוקים אלו מתארים את מה שארע למשה והעם לפני יום מתן תורה, היינו בימים ד-ה בסיון. לדעת הרמב"ן מתארים פס' אלו את מה שאירע ביום ו' בסיון ברדת משה מן ההר, ולמחרתו ביום ז' בסיון – כשעלה

שוב משה להר.

לפיכך, נחלקו הם בפירוש פס' ג' - "וַיבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לְעַם אֶת כָּל דְּבָרֵי יְקֹוֹק וְאֵת כָּל הַמְשָׁפְטִים וַיַּעַן כָּל הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק נַעֲשֶׂה". לדעת רש"י דברי ד' הם מצות פרישה והגבלה, והמשפטים הם דינין שנצטוו במרה. אך לדעת הרמב"ן דבר ד' הן המצוות שבסוף פר' יתרו, והמשפטים הם פרשת משפטים. לדבריו, משה מסר לעם ברדתו מההר בו' בסיון את כל המצוות שנצוו בהם עד כה, ולפיכך משיעלה למחרת בז' בסיון, ימשיך לקבל את התורה כולה. אך מה אירע משיירד מן ההר בבוקרו של יום ו' עד לעלייתו להר למחרת? מדוע לא נכרתה ברית העם עם ד' על התורה כבר באותו יום שירד מן ההר. מה צורך היה להמתין למחרת?

כתב הרמב"ן (כד,א) – "...כי משה עשה כמצות ה', ובא אל המחנה ויספר לעם את כל דברי ה'... ואת כל המשפטים כאשר צוה ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם.... וקבלו הכל בשמחה ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה. ואז אמר ה' למשה - שמעתי את כל דברי העם

(ב) דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי: (ח) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכָם: (שמות כה)

פרשיות השבוע הקרובות – תרומה ותצווה - תעסוקנה במצוות הקמת המשכן, ובכללה בגדי הכהונה, כלי המקדש, מבנה המשכן, ומצות חנוכת המשכן על כל סדרי ההקרבה השייכים לימי המילואים. כאמור, מטרת הקמתו היא – על מנת שד' ישכין את שכנתו בתוכם. לאחריהן, בתחילת פרשת כי-תשא באים ציוויים נוספים הקשורים למשכן - מחצית השקל, עשיית שמן המשחה וקטורת הסמים, ומצות שבת שנאמרת כאן בהקשר של איסור עשיית המשכן ב ש ב ת . לאחר סיום עניינים אלו תספר לנו התורה את אשר אירע בי"ז בתמוז בעת רדת משה מן ההר - חטא העגל ושבירת הלוחות, ומה שארע בעקבות מעשים אלו. נחזור לסוף הפרשה הקודמת – פר' משפטים, שם מתוארת עלית משה להר לארבעים יום וארבעים לילה, על מנת לקבל את המשך התורה. נמצינו למדים שדברי התורה המפורשים בתורה שבכתב ככאלו שנמסרו למשה רבינו בהר סיני במ' ימים אלו, הינם כולם עוסקים במשכן. האם יש סיבה לכך שדווקא מצוות אלו נמסרו ונכתבו בימים אלו של המשך נתינת התורה?

נחזור לסוף פר' משפטים. בפרק כד פס' א-יב, מתוארת ירידת משה מן ההר, דבריו לעם, בקשת העם מד', כתיבת ספר תורה, ברית האגנות בקרבנות עולה ושלמים והרצאת דמים, אמירת נעשה ונשמע, ועליה חוזרת להר סיני להמשך קבלת התורה. התנאים במכילתא, ובעקבותם.

הזה אשר דברו אליך (דברים ה, כה) כי קיבלו הכל בשמחה, לך אמור להם שובו לכם לאהליכם (שם כז).

והנה שבו לאהליהם, ועשו שמחה ומשתה ויום טוב ביום קבלת התורה. ומשה כתב ביום הוא בספר הברית כל מה שנצטוו חקים ומשפטים ותורות, ולקח הספר ההוא היות בידו עד למחרת, כי לא היה באותו היום כדי לבנות המזבח ושתים עשרה מצבה ולעשות עלות ושלמים וכל המעשים הרבים ההם, ועוד- שטוב ונכון הוא להמתין הברית עד למחר, לתת להם עצה ומתון בדבר, לדעת הישכם אוהבים (דברים יג, ד) לעשות כן בכל לבבם ובכל נפשם. והשכים בבקר ממחרת היום ההוא לכרות להם ברית על הכל, ... שם בנה המזבח וזבח הזבחים ונתן חצי הדם על מזבח ה' וחצי הדם שם באגנות, ולקח הספר שכתב מאמש וקראו באזניהם, וקבלו עליהם עוד לבא בברית עמו, ואמרו - כל אשר דבר ה' נעשה, וגם נשמע אליך בכל אשר צוית או תצוה מאתו ית'. ואז זרק עליהם חצי הדם, כי זאת אות הברית לבא השנים בחלקים שוים. ... והנה מעשה הברית ביום המחרת למתן תורה, ובו היתה העליה שעלה משה אל ההר, וממנה נתעכב שם ארבעים יום..."

הנה מנה הרמב"ן ג' טעמים לדחיית כריתת הברית למחרת -

1. רצה ד' שיעשו יום טוב משתה ושמחה ביום קבלת התורה.
2. שכן לא היה די זמן להכין את כל הנצרך לכריתת הברית (מזבח, קרבנות וריצוי דמים) באותו יום.
3. רצה ד' שיהיה להם שיהיו ומיתון הדעת בדבר, לבחון האם באמת רוצים הם בתורה בכל לבבם ובכל נפשם.

מכאן, שכאשר באו למחרת והצהירו - כל הדברים אשר דבר ד' נעשה ונשמע - אמרו זאת לאחר שכל אותו לילה שבין ו' לז' בסיון, חשבו והתבוננו בדעת מתונה, לבחון האם בעומק ליבם הם חפצים לעשות ולשמוע בקול ד'. משגמרו בדעתם לקבל על עצמם את התורה, באו למחרת ואמרו - כלשונו הזהב של

-הרמב"ן:

"הקדימו נעשה לנשמע, טעמו, שאמרו - הנה אנחנו מעתה מקבלים לעשות ולקיים כל מה שיצוה, יאמר מה שירצה ויגזור מה שיחפץ, כי נעשה הכל מיד בשמענו אותו, בין ממנו יתברך בין מפוך עתה, הכל מקובל עלינו בין קל בין חמור, העמק שאלה או הגבה למעלה" (ע"פ ישעיהו ז, יא).

(2 הקטעים הנ"ל מפירוש הרמב"ן, לקוחים מספר "תוספות רמב"ן לפירושו לתורה - שנכתבו בא"י" אשר יצא לאור בחדש האחרון ע"י הוצאת מכללת הרצוג, על פי כת"י מרובים, ע"ש בהרחבה)

שאלנו בתחילה, מה הטעם לכך שכל הנזכר בתורה שבכתב כדברי תורה שנמסרו למשה בארבעים יום בהר, היא דווקא מצות הקמת המשכן וכל עניניה? התשובה נעוצה בדברי הרמב"ן הנ"ל.

היות שבקשתם באה מתוך בחינה עצמית מדוקדקת, אשר הוכיחה כי עלייתם הרוחנית בעת מ"ת לא דעכה לאחר סיום מעמד מתן י' הדברות, וכי עדיין רוצים הם בגילוי כל מצוות התורה, ממעמקיה ועד רום עניניה. מכאן שראויים הם להשראת שכינה תמידית ביניהם אשר תושג ע"י עבודת המשכן כהלכתה. משגילו בעצמם כי חפצים הם בקרבת ד', זכו לכך שהמצוות הבאות אשר יימסרו למשה במ' יום הבאים, יראו להם דרך של חיבור תמידי עם ד'.

עם כניסתנו לחדש אדר ראשון, נתפלל כי נזכה גם אנו כאבותינו, לימי משתה ושמחה. ימים של גילוי הרצון הפנימי של עם ישראל לקבל התורה מאהבה מחדש!

מתוך השיחה השבועית

הרב אביגדר הלוי נבנצל

לימוד תנ"ך - לא "בגובה העינים" !

התורה היא המתנה הגדולה ביותר שה' נתן לנו. היא הקדושה הכי גדולה, וכל קדושת המקדש נובעת מזה שהוא מקום לתורה - מקום ללוחות עם ספר תורה שכתב משה רבינו, ומקום לסנהדרין שמהם יוצאת הוראת התורה לכלישראל. זו כל קדושת המקדש ומעלתו, להיות מקום לתורה

אנו גם מודים בכל יום לה' על מתנת התורה - "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", "ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו". ממילא, כשאנו לומדים תורה, אנו צריכים להבין את ערכה. אם מישהו לומד תורה בלי להכיר את ערכה, הוא ח"ו מזלזל בתורה. תורה התורה היא חכמה אלקית, לא חכמת בשר ודם. אם אדם לא מכיר בזה, התורה עלולה ח"ו להיות קטרוג עליו.

אחת הבעיות הגדולות כיום שהמציאו שיטה ללמד תנ"ך "בגובה העינים". להביט על אישי התנ"ך "בגובה העינים", פירושו לא לראות את גדלם האמיתי צריך להבין שאנו עוסקים באנשים גדולים, ואפילו חלק מן הרשעים שבתנ"ך היו אנשים גדולים. צריך ללמוד תנ"ך במוחין דגדלות, לא במוחין דקטנות, לראות אלו אנשים יש לנו בתנ"ך, אנשים כמו אברהם אבינו יש מידת החסד אמרה עליו: "כל ימי היות אברהם בעולם, לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי, שהרי אברהם עמד שם במקומי" (ספר הבהיר אות קצ"א, עמ' פו). דוד המלך, עם כל הטענה על מעשה בת שבע, הוא הקים עולה של תשובה (מו"ק טז, ב), הוא הרגל הרביעי בת במרכבה של הקב"ה יחד עם שלשת האבות (זוהר ח"א רמח, ב), וזכה שהקב"ה יבטיח לו מלכות נצחית עד ביאת המשיח במהרה בימינו (שמו"ב ז, טז).

האם אפשר למדוד אדם כזה בכלים שלנו? ...! איננו יכולים בכלל למדוד אותו בכלי המידה שלנו! אם דוד היה יהודי כמוני, למה ה' בחר דוקא ובלהוציא ממנו משיח? למה לא בחר בי? ... כנראה שבכל זאת יש איזה הבדל בינינו! ...

בכל אות ואות בתורה יש אין סוף משמעויות. עולמות שלמים מקופלים בכל אות. ביר עקיבא היה דורש תילי תילים של הלכות על כל תגתגו שבאותיות התורה (מנחות כט, ב) גם הוא לא ידע את הכל עד הסוף. אף אחד לא יכול להשיג את התורה עד הסוף. אפילו משה רבינו, שקיבל תורה יותר מכל, אדם נמצא כבר אלפי שנים בגן עדן ולומד תורה לפי הבנתו ומדרגתו שם,

לא הגיע וגם לא יגיע לעולם לידיעת התורה עד הסוף, שהרי התורה היא חכמת אלקים, שהוא אין סוף, וממילא לגם חכמתו אין סוף. רק "אֵל קִיִּים הַבֵּין דְרָכָה" (איוב כח, כג) של תורה עד הסוף. חוץ ממנו, אין מי שמסוגל לתפוס את התורה בשלמותה. אנו מצווים להשיג את התורה כפי יכולתנו, וכפי יכולת השכל הקטן שלנו, אבל צריכים לדעת שהכלים שיש בידינו הם קטנים לעומת גודלה האמיתי של התורה. לכן אי אפשר ללמוד תורה בגובה העינים שלנו. צריך קנה מדה אחר לגמרי ללימוד התורה. אם אדם חושב שכל התורה היא רק סיפורים יפים, אברהם עשה כך, יצחק עשה כך, וכו' - הוא לא מבין כלום בתורה. התורה איננה אוסף של סיפורים. כל דבר ודבר בתורה מרמז ל עולמות עליונים ונשגבים. אנו יודעים שיש לנו ב"ה חכמי תורה, ה' יאריך ימיהם, אבל כל אחד יודע שהדורות מתמעטים והולכים. "לְבָנֵי רֵאשׁוֹנִים כְּפֶתַחַח שֶׁל אֲחֵרוֹנִים כְּפֶתַחַח שֶׁל הַיּוֹם, וְאֵלֶּיךָ יָשׁוּבֵם" (עירובין נג, א). חכמי התורה שלנו, ה' יאריך ימיהם, אינם כמו חכמי התורה שהיו פני כמה דורות, וחכמי התורה שלפני כמה דורות אינם כמו חכמי תורה של הדור שלפניהם. בין האחרונים, הגר"א היה יחיד ומיוחד ראשו מגיעהשמימה. הגר"א חיים מוולוז'ין ז"ל ש, היה תלמיד מובהק של הגר"א, ודאי ידע להעריך את הגר"א. כששאלו אותו האם הגר"א היה כמו האמוראים, הוא אמר: "כמו האמוראים ודאי לא היה, וגם לא כמו הרי"ף והרמב"ם. אולי היה כהרמב"ן". ויש אומרים שאמר, שאף כהרמב"ן לא היה, אך אולי היה כהרשב"א (עי' ספר 'אבי הישיבות' ח"א עמ' 55). הגר"א, עם השכל העצום שלו, שאין מי ש לא מתפעל מגדלותו ומן ההיקף שלו בכל חלקי התורה, בנגלה ובנסתר, לא הגיע למדרגת האמוראים או הגאונים, וגם לא למדרגת הרי"ף והרמב"ם. אולי כהרמב"ן היה, ואולי גם זה לא, רק כהרשב"א - כך מעיד עליו תלמידו הגדול, רבי חיים מוולוז'ין. אינני יודע איך ידע בדיוק למדוד את המרחק מהרשב"א עד הרמב"ן, ומהרמב"ן עד לרמב"ם, אך כנראה שידע. ועם כל ההערצה שלו לרבו, הוא אומר שהגר"א היה רק כהרשב"א או כהרמב"ן, אך לא כהרי"ף והרמב"ם. האם יכולים אנו לקבל מזה מושג על גדלות הראשונים? ... והראשונים הרי היו כאין וכאפס לעומת חכמי הגמרא! חכמי הגמרא לעומת התנאים, והתנאים לעומת הנביאים, והנביאים כולם כאין וכאפס לעומת משה רבינו צריך א"כ להבין מזה, עד כמה אנו רחוקים ושפלים מכל המדרגות הגבוהות הללו.

**ופניהם איש אל אחיו
הרב גדי שלוין**

מקשה זהב

זאת התרומה..מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" (שמות כה ב). את עולם הקודש, את הנקודה הכי פנימית בחיינו אי אפשר לבנות מכספי חובה.

את מדרגת הפנים הזאת בונים רק מעולם של תרומה, של הרמת הדגל לא "כי חייבים" אלא "כי רוצים"!

לצאת מהיומיום, לצאת מהמחויביות המשעבדות ולתת ולתת, להשתייך לעולם של אחדות האלוקית שמופיעה כאן, במקום הפיזי ובנפשנו.

לא לחינם שני כלים הם מקשה זהב-מקשה-לא חיבור, לא הדבקה אלא יצירה עצמית שלמה, יצוקה ואחודה כמו ששם שמים אחד בנו ובעולם כולו.

וראו זה פלא -כשמו של המדור הזה...הכרובים שהם מקשה זהב הם פניהם איש אל אחיו, כפרצוף של איש ואישה, שני אנשים, שתי דעות (לפחות..) אבל הבסיס הוא יצוק מאחד-לשם אנחנו צועדים.

בבניין הבית פנימה, בקודש קודשים של כל בית בישראל, מונחת ההחלטה וההבנה של כל זוג זוג להיות המשכו של הקודש-בבניין הבית ישנם שני יצורים שונים, רחוקים בדעותיהם, רחוקים בהתנהגויותיהם ובמבט השונה על החיים, רגישות מול אנליטיות, הקשבה והכלה מול הכרעה, דאגה לפרטים מול דאגה לכללים ועוד ועוד- ובתוך כל הריבוי הזה, במקום שנראה כ"כ לא הולך ביחד, כ"כ מפורד שם מצווים אנו לבנות את שלום ביתנו.

שלום הבית הוא היכולת שלנו להודיע לכל באי ארץ שיש נקודה שיכולה לחבר ולאחד. ולכן אמונת היחוד המבררת שכל תנועות, רגשות העולם צועדים הם לאחד שם שמים, לברר את המוסר והקודש.

איך נצליח לומר כל יום שמע ישראל ה אלוקינו ה אחד אם אצלנו בעולם הכ"כ קטן שלנו לא מצליחים לאחד בין שני קצוות?

איך נאמר כל תפילה "עלינו לשבח" ולתקן עולם במלכות שדי והיה ה אחד ושמו אחד אם אין אנו מצליחים לקדם את אחדות ההפכים שאצלנו בבית?

המנורה-7 קנים, 7 פיצולים כל אחד עומד בפני עצמו אך כולם למגמה אחת מופנים -אל מול פני המנורה יאירו- ומעל הכל- מקשה!

כל הגוונים כולם חוזרים לבסיס אחד ועשויים מקשה אחת.

איך חווים/בונים זאת? "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" (שמות כה ב). " בתרומה לפנים משורת הדין, הנתינה מעבר "למה שחייבים" בעולם, בחברה...ובעיקר...במשפחה!

פרשת השבוע בהלכה-אלישע כרמל

פרשתנו פותחת בעניין התרומה שתרמו ישראל להקמת המשכן. בהזדמנות זו ניתן לעסוק בנושא מעשי הקשור בתרומות – האם יש חובה ליתן לכל המבקש תרומה?

בתורה מצאנו מצוות עשה של נתינת צדקה: פְּתַח תְּפִתַּח אֶת יָדְךָ (דברים טו ח) וכן בעוד כמה מקומות. בנוסף ישנו איסור לאו: לֹא תִאֶמֶץ אֶת לִבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ מֵאֶחִיךָ הָאֲבִיּוֹן (דברים טו ז), ופסוק הרמב"ם (מתנו"ע ז ב): "וכל הרואה עני מבקש והעלים עיניו ממנו ולא נתן לו צדקה עבר בלא תעשה שנאמר לא תאמץ...".

הרמב"ם כתב "הרואה עני מבקש", ודקדקו המפרשים שדווקא אם רָאָה את העני עובר בלאו (ר"י קורקוס) ודווקא אם העני מִבְקֵשׁ (צפנת פענח). גם מהרשב"א (שבועות כה.) משמע שדווקא כשהעני שואל מחוייב ליתן לו צדקה אבל "אינו חייב ללכת לפרנס עניים במְדִי".

אולם בספר המצוות (ל"ת רלב) כתב הרמב"ם "שהזהירנו שלא למנוע צדקה והרחבה מהאביונים מאחינו אחר שנדע חולשת עינים ויכלתנו להחזיק בהם" ומשמע שמה שכתב רואה הוא לאו דווקא, שכן מצינו לשון 'ראייה' משמשת פעמים הרבה גם כשאין מדובר בראייה חושית אלא בידיעה כגון בביטוי 'רואה אני את דבריך'. בדומה לכך כתב גם בספר החינוך (תע"ט): "והעובר על זה ולא עשה צדקה בעת שנשאל עליה או שראה שצריך הדבר ויש יכלת בידו לעשותה בטל עשה זה".

שיעור הנתינה הוא לכאורה 'די מחסורו' (אף שייטכן שניתן לחלק זאת בין הציבור כולו).

אולם הגמרא בב"ב ט. מביאה ברייתא ש"אם היה מחזיר על הפתחים אין נזקקין לו", ובהמשך פירשה הגמ' שהכוונה היא שאין נזקקין לו למתנה מרובה אך מ"מ יש לתת לו מתנה מועטת.

אחר שהביא הלכה זו (מתנו"ע ז ז) ממשיך הרמב"ם: "ואסור להחזיר את העני ששאל ריקם ואפילו אתה נותן לו גרוגרת אחת שנאמר אל ישוב דך נכלם".

רש"י תוס' ורוב הראשונים פרשו את הברייתא דלעיל על קופת צדקה צבורית, שאינה צריכה לפרנס עני שבכוחו להחזיק את עצמו ע"י החיזור על הפתחים, ומ"מ יש ליתן לו לפחות מתנה מועטת.

אך הטור מבין מהרמב"ם שהלכה זו כולה נוגעת גם לאדם הפרטי, כך משמע מסוף דבריו של הרמב"ם שאסור להשיב ריקם וכן נראה מכך שכל פרק ז' עוסק בדיני צדקה של האדם הפרטי אך דיני קופה צבורית מתבארים ברמב"ם רק בפ"ט (ב"ח).

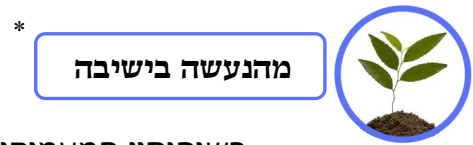
הב"י מסכים שסוף דבריו של הרמב"ם שאין להשיב פני העני ריקם מדברים גם ביחיד, וכן מדוייק מכך שזה נאמר בלשון יחיד "ואפילו אתה נותן לו...", אבל ראשיתה של ההלכה לגבי מחזיר על הפתחים שאין נזקקין לו אלא למתנה מועטת נאמרה בלשון רבים ומשמע שעוסקת בקופה של ציבור.

אם כן לכולי עלמא אף אדם פרטי אינו יכול להשיב פני העני ריקם. ומ"מ לגבי דין זה כתב הגר"מ שטרנבוך שנראה שזהו דווקא כשהעני מבקש ממנו באופן פרטי ומצפה שיתן לו שאז יכלם אם יימנע מלתת, אך מי שעובר מאדם לאדם עושה כן על דעת שחלק יתנו לו ואינו נכלם בזה (תשובות והנהגות ה רפח). וקצת פלא שלא הביא דברי הפלא יועץ (בערך צדקה) שכתב להיפך "ונראה שבכלל זה הוא עני שפושט מטפחת בפתח בית הכנסת, שהוא כמי ששואל לכל אחד וצריך כל אחד להטיל לו פרוטה".

ומ"מ גם באופנים שאינו עובר בלאו ד'לא תאמץ' או שלא שייך 'אלי ישוב דך נכלם', עדיין יש בזה חיוב מצוות עשה לכאורה.

וה' יזכנו לפתוח את ליבנו.

ביום שני כו שבט אה"צ התקיים לבני שיעורי ד ומעלה לימוד הכנה לבנין בית כחלק מלימודי ההכנה לנושא חשוב זה המתקיימים בישיבה. הפסיכולוג ויועץ זוגי ד"ר הלל קור שידוע בשיחותיו המעמיקות והמרתקות. בהמשך לשיחתו של ד"ר קור מסר רה"י הרב ברוך וידר שליט"א שיחה על הדרך הראויה מזמן החלטת הזוג להנשא ועד החתונה וקיום סדרי החתונה באופן הראוי

מהנעשה בישיבה

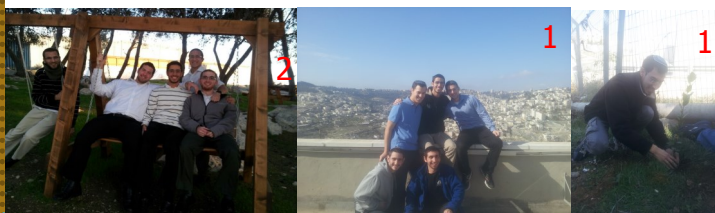
* בימים אלו נמצאים משקיע הישיבה רבות בהכנת תלמידי שיעור ב' ו-ג' לקראת גיוסם הקרב ובא לצבא בשיעורים על כל הנושאים הקשורים לשירותם הצבאי. השבוע התבשרו התלמידים שמיועדים לתפקידי לחימה כי בעז"ה הם ישובצו בחטיבת גולני וחיל התותחנים, ובימים אלו מתבצעים מיונים לחיילים בתפקידים העורפיים על מנת לקבוע באילו תפקידים יוכל לתרום כל תלמיד את המרב.

* בעז"ה בשבת פרשת כי-תשא תצא הישיבה כמסורת שנים עברו רבני הישיבה תלמידיה והאברכים ומשפחותיהם לישבת כלל ישראל בבית-שאן בשילוב עם הגרעין התורני במקום.

* כהמשך להודעתו של מרן רה"י הרב וידר שליט"א בכנס הבוגרים נחנך השבוע שיעורו השבועי של מו"ר הרב הדרי שליט"א השיעור הראשון עלה השבוע לאתר הישיבה בנושא 'פתיחה ומבוא לשמועות ראייה'. הנכם מוזמנים להכנס לאתר הישיבה בכל שבוע ולהשתתף בשיעור.

* ב"ה בט"ו בשבט עלו עשרות מתלמידי הישיבה לשכונת קדמת ציון במסגרת תוכנית 'בנינה של

ירושלים' לכבוד טו' בשבט ע"מ להעמיק את השורשים¹ במקום ההענות בקרב היתה רבה ומספר תלמידים אף בילו שם את השבת²

- מזל טוב לאריאל וטליה אלון על הולדת הבן
- מזל טוב למו"ר ראש הישיבה הרב ברוך וידר ורעייתו שליט"א לרגל הולדת הנכדה
- מזל טוב לאלישע כרמל ורעייתו על הולדת הבן
- מזל טוב לרב אהרון בזגלו ורעייתו על הולדת בנם שילה
- מזל טוב לדניאל נימן (בוגר הישיבה) על הולדת הבת
- מזל טוב לד"ר עילי אבישר (מ"י) ורעייתו לרגל נישואי ביתם

מערכת העלון
 עורך תוכן: משה מרגוליס
 Bogrim@hakotel.org.il
 ישיבת 'הכתל' - היכל וואהל
 ת.ד. 603 ירושלים
 91006
 Tel:02-6288175
 Fax:02-6271180
 Wwww.hakotel.org.il